

Scris de newsreporter pe 21 iunie 2019, 10:46

Cea mai lunga zi din an. Solstitiul de vara, asociat si cu diverse traditii

Ziua de 21 iunie este cea mai lunga a anului 2019 si marcheaza debutul verii astronomice. Un moment semnificativ al anului, solstitiul de vara este asociat cu diverse traditii populare in toata lumea, de sorginte pagana si crestina, scrie Mediafax.

solstitiu-afp.jpg

Solstitiul de vara marcheaza cea mai lunga zi a anului, de obicei pe 21 iunie (20 iunie, in anii bisecti).

Potrivit Observatorului Astronomic "Amiral Vasile Urseanu" din Bucuresti, in jurul datei de 21 iunie, longitudinea astronomica a Soarelui este de 90°. Este momentul solstitiului de vara, care marcheaza inceputul verii astronomice.

Pamantul executa atat o miscare anuala de revolutie in jurul Soarelui, cat si o miscare diurna de rotatie in jurul axei polilor terestri. Axa polilor pastreaza (in prima aproximatie) o pozitie fixa in spatiu, ea fiind inclinata pe planul orbitei Pamantului (numit planul eclipticii) cu 66° 33'. Datorita acestui fenomen, cele doua emisfere terestre sunt luminate de Soare inegal in decurs de un an, fapt ce genereaza la latitudinile medii inegalitatea zilelor si a noptilor, precum si succesiunea

anotimpurilor.

Pentru un observator terestru, fenomenul se materializeaza pe sfera cereasca prin miscarea anuala aparenta a Soarelui in lungul eclipticii cu aproximativ 1° pe zi, planul eclipticii fiind inclinat fata de cel al ecuatorului ceresc cu $23^\circ 27'$. La momentul solstitiului de vara, Soarele se va afla la $23^\circ 27'$ distanta unghiulara nord fata de ecuatorul ceresc, el descriind miscarea diurna pe un cerc paralel cu ecuatorul, numit tropicul racului.

Denumirea de solstitiu ("Soarele sta") este data de faptul ca la data respectiva are loc schimbarea gradientului miscarii Soarelui in raport cu declinatiile acestuia. Soarele aflandu-se la culminatie (pentru latitudinea medie a tarii noastre) la $67^\circ 52'$ deasupra orizontului, durata zilei va avea cea mai mare valoare din an, respectiv 15 ore si 32 de minute, durata noptii fiind de numai 8 ore si 28 de minute. Din acelasi motiv si crepusculul are durata maxima din an, iar la latitudinile ridicate, crepusculul se prelungeste toata noaptea, locuitorii regiunilor respective fiind martorii frumoaselor "nopti albe".

Dupa momentul solstitiului de vara, durata zilei va incepe sa scada, iar a noptii sa creasca, timp de 6 luni, pana la 21 decembrie, momentul solstitiului de iarna. in emisfera sudica a Pamantului fenomenul se deruleaza in sens invers.

Un moment semnificativ al anului, solstitiul de vara este adesea asociat cu traditii populare care marcheaza noi inceputuri. Oamenii din toata lumea sarbatoresc aceasta zi cu petreceri, picnicuri, cantece, dansuri si focuri uriase.

in vechime, solstitiul de vara era folosit pentru a calcula momentele importante privind muncile agricole. De asemenea, era o perioada foarte populara din an pentru a organiza nunti.

in China antica, solstitiul de vara era asociat cu energiile feminine - yin. Atunci se celebra Pamantul, feminitatea, fiind o sarbatoare complementara solstitiului de iarna, asociat cu raiul, masculinitatea si energiile yang.

in vechea Galie, actuala Franta, avea loc sarbatoarea Eponei, zeita fertilitatii si protectoarea cailor, in timp ce in zonele populate de triburile germane, slave si celtice se aprindeau focuri uriase. in America de Nord, bastinasii aveau diverse ritualuri prin care sarbatoceau Soarele, cu dansuri si post alimentar.

Ziua de 21 iunie reprezinta o ocazie pentru druzii din timpurile moderne sa se adune la complexul megalitic Stonehenge din Marea Britanie, pentru a participa la diverse ritualuri pagane. Stonehenge ("pietre in picioare", in engleza veche), inclus in patrimoniul mondial UNESCO in anul 1986, reprezinta cel mai important complex de menhire din lume. Cele 17 blocuri de piatra ale sale, care cantaresc pana la 45 de tone, ce sustin alte barne de piatra, sunt aliniate in directia de unde rasare Soarele in timpul solstitiului de vara, alimentand astfel teoriile potrivit carora complexul de la Stonehenge ar fi un observator astronomic preistoric sau un templu al Soarelui.

Dupa raspandirea crestinismului, in Europa, multe obiceiuri pagane au fost preluate de aceasta religie. in zone din Scandinavia, solstitiul de vara a fost in continuare sarbatorit, dar s-a suprapus peste sarbatoarea Nasterii Sfintului Ioan Botezatorul - 24 iunie.

in Romania, solstitiul de vara este asociat cu sarbatoarea Sanzienelor, cunoscuta in popor si ca Dragaica, celebrata pe 24 iunie. Asociate la randul lor sarbatorii crestine a Nasterii Sfintului Ioan

Botezatorul, Sanzienele isi au originea intr-un stravechi cult solar si poarta in unele locuri si numele "Cap de vara".

Sarbatoarea Sanzienelor mai este denumita in popor si "Amutitul cucului". Aceasta pasare canta doar trei luni pe an, de la echinocliul de primavara (in jurul datei de 21 martie) pana la solstitiul de vara sau de Sanziene, pe 24 iunie. Se spune in popor ca, daca cucul inceteaza sa cante inainte de Sanziene, inseamna ca vara va fi secetoasa.

Potrivit etnologului Marcel Lutic "sub numele Sanziene se ascund trei elemente strans legate intre ele. Primul se refera la zanele, de obicei bune, zane extrem de harnice in noaptea de 23 spre 24 iunie, adica noaptea Sanzienelor; al doilea este reprezentat de florile galbene ce infloresc in preajma zilei de 24 iunie, flori avand importante attribute divinatorii si apotropaice, aceste flori fiind substitute vegetale ale zanelor cu acelasi nume. Ultimul element vizeaza chiar sarbatoarea de pe 24 iunie, sarbatoare numita, mai ales in sudul Romaniei, si Dragaica".

ADRESA: <http://crct.ro/nuBH>